

SPOR SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARINDA TÜKENMİŞLİK VE İŞ DOYUMU

Editör

H. Erdem MUMCU

Yazarlar

Aynur DEMİRTAŞ

Neşe MUMCU

© Copyright 2024

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-375-281-1	Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN
Kitap Adı Spor Sektörü Çalışanlarında Tükenmişlik ve İş Doyumu	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editör Hasan Erdem MUMCU ORCID iD: 0000-0003-4325-5575	Yayıncı Sertifika No 47518
Yazarlar Aynur DEMİRTAŞ ORCID iD: 0000-0002-0144-2690 Neşe MUMCU ORCID iD: 0000-0003-3438-907X	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
	Bisac Code SPO000000
	DOI 10.37609/akya.3459

Kütüphane Kimlik Kartı
Demirtaş, Aynur [ve başkaları...].
Spor Sektörü Çalışanlarında Tükenmişlik ve İş Doyumu / Aynur Demirtaş, Neşe Mumcu,
ed. Hasan Erdem Mumcu.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2024.
119 s. : çizelge, şekil. ; 135x210 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253752811

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Spor sektörü, yalnızca fiziksel başarı ve rekabet odaklı bir alan olmanın ötesinde, karmaşık dinamikleri ve yüksek talepleriyle dikkat çeken bir çalışma ortamını temsil etmektedir. Bu alan, spor organizasyonlarında görev alan profesyoneller için büyük fırsatlar sunmakla birlikte, yoğun stres ve tükenmişlik gibi ciddi riskleri de beraberinde getirmektedir. Sporcuların performansını desteklemek, organizasyonel hedeflere ulaşmak ve taraftarların beklentilerini karşılamak gibi zorluklarla birleşen uzun ve düzensiz çalışma saatleri, duygusal emek gereksinimi ve sürekli baskı, bu sektörde çalışan bireylerin iş tatmini ve refahı üzerinde derin etkiler yaratmaktadır.

Bu kitap, spor endüstrisinde tükenmişlik kavramını derinlemesine ele almayı ve bu sorunun bireysel, kurumsal ve sektörel düzeyde nasıl yönetilebileceğine ilişkin bütüncül bir anlayış sunmayı amaçlamaktadır. Akademik literatürün sağlam temellerine dayanan bu çalışma, tükenmişlik olgusunu sadece bir sorun olarak ele almakla kalmamakta, aynı zamanda uygulanabilir çözüm önerileri ve iyi uygulama örnekleriyle desteklemektedir. Kitapta, spor organizasyonlarında çalışan bireylerin tükenmişlik düzeylerini artıran faktörler detaylı bir şekilde incelenmekte ve iş-yaşam dengesi, psikolojik güvenlik, destekleyici organizasyon kültürü gibi konulara odaklanılmaktadır.

Bu çalışma, spor endüstrisinin dinamiklerini anlamak ve bu dinamiklerin çalışan refahı üzerindeki etkilerini analiz etmek isteyen araştırmacılar, yöneticiler ve uygulayıcılar için bir kaynak niteliği taşımaktadır. Çalışan sağlığını ve iş tatminini artırmak, yalnızca bireylerin tükenmişlik riskini azaltmakla kalmayıp, aynı zamanda spor organizasyonlarının sürdürülebilir

başarısını da destekleyen temel bir unsurdur. Bu bağlamda, spor sektörü çalışanlarının karşılaştığı tükenmişlik sorunlarına yönelik farkındalığın artırılması ve çözüme yönelik sistematik yaklaşımların geliştirilmesi, bu kitabın en önemli hedeflerinden biridir.

Spor endüstrisinde çalışan bireylerin karşılaştığı zorlukları ve bu zorlukların etkilerini anlamaya yönelik bu çalışmanın, sektörel farkındalığı artıracak ve alandaki araştırmalara katkı sağlayacağı inancıyla, okurlara değerli bir akademik kaynak sunuyoruz. Kitabın, hem akademik hem de profesyonel dünyada anlamlı bir etki yaratmasını temenni ediyorum.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

GİRİŞ	1
-------------	---

BÖLÜM 2

GENEL BİLGİLER	7
2.1. Spor kavramı ve günümüzde spor	7
2.2. Spor İşletmeleri	8
2.1.1. Spor işletmesi kavramı	8
2.1.2. Spor işletmeleri faaliyetleri	10
2.3. İş Doyumu	12
2.3.1. İş doyum kavramı	12
2.3.2. İş doyumunun önemi	12
2.3.3. İş doyumunu etkileyen faktörler	13
2.3.3.1. Bireysel faktörler	13
2.3.3.2. Dışsal faktörler	14
2.3.3.3. İçsel faktörler	16
2.3.4. İş Doyumu ve çalışma yaşamının kalitesi	17
2.3.5. İş doyum ile ilgili teoriler	17
2.3.5.1. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi teorisi	18
2.3.5.2. Herzberg'in çift faktör teorisi	18
2.3.5.3. Mc Clelland'ın başarıma ihtiyacı teorisi	19
2.3.5.4. Alderfer'in ERG teorisi	20
2.3.5.5. Victor Vroom'un beklenti teorisi	21
2.3.5.6. J. Stacy Adams'ın eşitlik teorisi	21
2.3.5.7. Lawler ve Porter'in sonuçsal şartlandırma teorisi	22
2.3.5.8. Locke'un amaç teorisi	23

2.4. Tükenmişlik	23
2.4.1. Tükenmişlik kavramı.....	23
2.4.2. Tükenmişliğin alt boyutları	24
2.4.2.1. Duyarsızlaşma	25
2.4.2.2. Düşük başarı hissi.....	25
2.4.2.3. Duygusal tükenme	26
2.4.3. Tükenmişlik nedenleri.....	26
2.4.3.1. Kişisel nedenler	26
2.4.3.2. Çevresel nedenler	27
2.4.4. Tükenmişliğin belirtileri.....	27
2.4.4.1. Fiziksel tükenmişlik durumu	28
2.4.4.2. Duygusal tükenmişlik durumu	28
2.4.4.3. Davranışsal tükenmişlik durumu.....	28
2.4.5. Tükenmişlik modelleri	28
2.4.5.1. Pines tükenmişlik modeli.....	29
2.4.5.2. Cherniss tükenmişlik modeli	30
2.4.5.3. Perlman ve Hartman tükenmişlik modeli	31
2.4.5.4. Suran ve Sheridan tükenmişlik modeli	32
2.4.5.5. Edelvich ve Brodsky tükenmişlik modeli	33
2.4.5.6. Maslach tükenmişlik modeli	34

BÖLÜM 3

METERYAL YÖNTEM	37
3.1. Araştırmanın Modeli	37
3.2. Evren ve Örneklem	38
3.3. Veri Toplama Araçları	38
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu	39
3.3.2. Minnesota İş Doyum Ölçeği.....	39
3.3.3. Maslach Tükenmişlik Ölçeği	40

3.4. Verilerin Analizi	41
BÖLÜM 4	
BULGULAR.....	43
BÖLÜM 5	
TARTIŞMA.....	67
BÖLÜM 6	
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	95
6.1. Sonuç.....	95
6.2. Öneriler	97
KAYNAKLAR	99

KAYNAKLAR

- Akı, C. B. (2014).** *Ticari spor işletmelerinde ve belediyeye ait spor tesislerinde çalışan antrenörlerin tükenmişlik durumunun karşılaştırılması (İstanbul'daki fitness işletmeleri ve Spor A.Ş. örneği)* (Yüksek lisans tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Akpınar, S. (2010).** *Spor federasyonlarında çalışanların, sosyal beceri, iş doyumunu ve problem çözme yeterlilikleri üzerine bir araştırma* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Akşit Aşık, N. (2010).** Çalışanların iş doyumunu etkileyen bireysel ve örgütsel faktörler ile sonuçlarına ilişkin kavramsal bir değerlendirme. *Türk İdare Dergisi*, 467(6), 31-51.
- Al Mutair, A., Al Mutairi, A., Chagla, H., Alawam, K., Alsalman, K. and Ali, A. (2020).** Examining and adapting the psychometric properties of the Maslach burnout inventory-health services survey (MBI-HSS) among healthcare professionals. *Applied Sciences*,
- Allen, N. J., & Meyer, J. P. (1996).** Affective, continuance, and normative commitment to the organization: An examination of construct validity. *Journal of Vocational Behavior*, 49(3), 252-276. <https://doi.org/10.1006/jvbe.1996.0043>
- Alsancak, R. (2010).** *İzmir il sınırlarında özel ve kamuda çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumunu düzeylerinin bazı değişkenlere göre belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Altay, H. (2009).** Antakya ve İskenderun otel çalışanlarının tükenmişliği ve iş tatmini üzerine bir araştırma. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(12), 1-17.
- Altay, H. ve Akgül, V. (2010).** Seyahat acentaları çalışanlarının tükenmişlik düzeyi: Hatay örneği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl: 2010, Cilt: 7, Sayı: 14, s.87-112.
- Álvarez-García, J., González-Vázquez, E., Río-Rama, D., de la Cruz, M. and Durán- Sánchez, A. (2019).** Quality in Customer Service and Its Relationship with Satisfaction: An Innovation and Competitiveness Tool in Sport and Health Centers. *International journal of environmental research and public health*, 16(20), 3942.

- Arı, G. S. ve Bal, E. Ç. (2008).** Tükenmişlik kavramı: birey ve örgütler açısından önemi. *Yönetim ve ekonomi. Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(1), 131-148.
- Arnold, R., Fletcher, D., & Daniels, K. (2017).** Demographic differences in sport performers' experiences of organizational stressors. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 27(12), 1676-1683. doi:10.1111/sms.12821
- Aslan, Ş. (2018).** Duygusal zeka, problem odaklı stresle başa çıkma, iyileşme ve duygusal tükenme ilişkileri. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 16(31), 59-82.
- Atabay, E. (2020).** Tükenmişlik ile iş doyumunu arasındaki ilişkinin incelenmesi: Anaokulu öğretmenleri örnekleme (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Aydın, C., & Demirel, H. (2019).** Spor yönetimi ve istihdam: Yeni fırsatlar ve beklentiler. *Spor Yönetimi ve Performans Dergisi*, 4(2), 45-56.
- Bahar, E. (2006).** Tükenmişlik sendromu, otel işletmelerinde ön büro çalışanlarında bir uygulama (Yüksek Lisans Tezi). Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bakker, A. B., & Demerouti, E. (2007).** The Job Demands-Resources model: state of the art. *Journal of Managerial Psychology*, 22(3), 309-328. doi:10.1108/02683940710733115
- Bakker, A. B., Demerouti, E., & Euwema, M. C. (2005).** Job resources buffer the impact of job demands on burnout. *Journal of Occupational Health Psychology*, 10(2), 170-180. <https://doi.org/10.1037/1076-8998.10.2.170>
- Bindesen, Z.V. ve Bindesen, M.A. (2020).** İnsan, spor ve felsefe (Spor felsefesine bir giriş). *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 22(4), 1302- 2040.
- Cemaloğlu, N. ve Kayabaşı, Y. (2007).** Öğretmenlerin tükenmişlik düzeyi ile sınıf yönetiminde kullandıkları disiplin modelleri arasındaki ilişki. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJ-GEF)*, (2).
- Cepeda-Carrion, I. and Cepeda-Carrion, G. (2018).** How public sport centers can improve the sport consumer experience. *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship*
- Crawford, W.T. ve Detar, W.J. (2023).** The Relationship between Job Demands, Job Resources, Employee Burnout, and Employee Engagement in Municipal Government Workers. *Journal of Service Science and Management*, 16(4), 428-447.

- Çapri, B. (2006).** Tükenmişlik ölçeğinin Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 62-77.
- Çapri, B. (2013).** Tükenmişlik ölçeği-kısa formu ile eş tükenmişlik ölçeği-kısa formu'nun türkçe uyarlaması ve psikoanalitik-varoluşçu bakış açısından mesleki ve eş tükenmişlik ilişkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1393- 1418.
- Çarıkçı, Y.H. ve Oksay, A. (2004).** Örgütsel yapı ve meslek farklılıklarının iş tatmini üzerindeki etkileri: Hastane çalışanları üzerine bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(2), 157- 172.
- Çavuşoğlu, G., Ünver, Ş., Doğan, E., İslamoğlu, İ. ve Özdemir, S. (2015).** Spor bilimleri fakültesi öğretim elemanları ile diğer fakülte öğretim elemanlarının tükenmişlik düzeylerinin karşılaştırılması. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*, 10(1), 4-13.
- Çavuşoğlu, S., Özkan, C., & Yıldız, M. (2015).** Spor bilimleri fakültesi öğretim üyelerinin tükenmişlik düzeyleri. *Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 1(3), 45-57.
- Çutuk, S. (2011).** *Spor işletmelerinde mesleki tükenmişlik ve örgütsel bağlılık ilişkisi* (Yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Balıkesir.
- Dağlı Ekmekçi, Y.A., Işık İnan, Ö., Dikmen Çoban, F. N. (2020).** Tükenmişlik ve örgütsel bağlılık arasındaki ilişki: Yüzme hakemleri üzerine bir inceleme. *İşletme Araştırma Dergisi*, 12(2), 1159-1175.
- Dalkılıç, M. (2014).** *Farklı bölgelerde çalışan beden eğitimi ve spor öğretim elemanlarının iş doyumu* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- De Beer, L. T. and Bianchi, R. (2017).** Confirmatory factor analysis of the maslach burnout Inventory. *European Journal of Psychological Assessment*.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000).** The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01
- Demircan, D., Demirhan, G. (2004).** Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin karşılaştırılması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(1), 3-14.
- Demirsoy E. (2009).** *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumu ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bolu.

- Denizli, U. (2014).** *İş stresi yönetimi, psikolojik iyilik halinin ve iş doyumunun geliştirilmesinde sportif faaliyetlerden yararlanılması* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.
- Devecioğlu, S., Çoban, B., Karakaya, Y. E. ve Karataş, Ö. (2012).** Türkiye’de spor kulüplerinin şirketleşmeye yönelimlerinin değerlendirilmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(2), 35-42.
- Doğan, B., Morali, S., Saracaloğlu, A. S. (1997).** Beden eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yaşam ve iş doymu düzeyleri ile demografik değişkenleri arasındaki ilişkilerinin karşılaştırılması. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(3), 40-50.
- Doğan, H. (2021).** Spor İşletmeciliği Yönetiminde Sayısal Karar Yöntemleri Ve Uygulamaları. *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(21), 1-15.
- Doğan, M. (2016).** *Taekwondo antrenörlerinin iş doymu ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Dolgun, U. (2010).** Tükenmişlik sendromu. *Örgütsel davranışta güncel konular*, 287-310.
- Donuk, B. (2009).** Özel ve kamu sektöründe görev yapan spor yöneticilerinin iş tatminlerinin karşılaştırılması. *Konya, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (21), 179-185.
- Doruk, İ. (2009).** Özel ve kamu sektöründe spor yöneticilerinin iş memnuniyeti. *Spor Yönetimi Dergisi*, 5(2), 31-45.
- Durna, Ş. (2021).** *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin karşılaştıkları yıldırıcı davranışlar ile iş doymu arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). T.C. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Kahramanmaraş.
- Edwards, J. R., & Sackett, P. R. (2016).** Physical activity and work outcomes: A meta-analytic review. *Journal of Applied Psychology*, 101(3), 455-475. <https://doi.org/10.1037/apl0000057>
- Ekici, S., Belli, E., Çalışkan, S. (2009).** Gençlik Spor Genel Müdürlüğü taşra teşkilatı çalışanlarının iş doymu düzeyleri üzerine bir araştırma. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 85-95.
- Ekinci, G., Ahmet Faik, İ. (2002).** Spor işletmeciliği. Ankara: Nobel Yayınları.
- Erdoğan, Ö. (2016).** Çalışma hayatında tükenmişlik ve iş doymu. *Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*.

- Ertürk, A., & Keçecioğlu, T. (2012).** Çalışanların iş doyumları ile mesleki tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkiler: öğretmenler üzerine örnek bir uygulama. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Ertürk, A., & Keçecioğlu, T. (2012).** Çalışanların iş doyumları ile mesleki tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkiler: öğretmenler üzerine örnek bir uygulama. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Eryücel, E. (2008).** *Türkiye'deki özel spor merkezlerinde çalışan personelin iş tatmin seviyeleri* (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Konya.
- Fessell, D. ve Cherniss, C. (2020).** Coronavirus disease 2019 (COVID-19) and beyond: micropractices for burnout prevention and emotional wellness. *Journal of the american college of radiology*, 17(6), 746-748.
- Fisher, C. D. (2000).** Mood and emotions while working: Missing pieces of job satisfaction? *Journal of Organizational Behavior*, 21(2), 185-202. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1099-1379\(200003\)21:2<185::AID-JOB34>3.0.CO;2-M](https://doi.org/10.1002/(SICI)1099-1379(200003)21:2<185::AID-JOB34>3.0.CO;2-M)
- Fox, K. R. (1999).** The influence of physical activity on mental well-being. *Public Health Nutrition*, 2(3a), 411-418. <https://doi.org/10.1017/S1368980099000567>
- Funk, D. C., & Bruun, T. (2018).** The development of professional careers in sport management. *Journal of Sport Management*, 32(5), 407-420.
- Gallie, D., Felstead, A., Green, F., & Henseke, G. (2017).** The determinants of job-related anxiety and insecurity: Evidence from Europe. *Industrial Relations Journal*, 48(1), 1-25. <https://doi.org/10.1111/irj.12158> *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi*, 5(2), 109-114.
- Gençay, Ö. A. (2007).** Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum ve mesleki tükenmişliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(2), 765-780.
- Gençay, S. (2007).** Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum ve mesleki tükenmişliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Gerber, M., Holsboer-Trachsler, E., Pühse, U., & Brand, S. (2014).** Exercise and mental health: An overview. *Sports Medicine*, 44(7), 887-907. <https://doi.org/10.1007/s40279-014-0199-9>
- Geri, S., Bahadır, T. K., Aydoğan, A., Ramazanoglu, F. (2008).** Sakarya ilinde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinde iş doyum. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*, 18-26.

- Gögercin, H. (2017).** *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş tatmini ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Gönen, T. (2020).** *Özel okullarda çalışan öğretmenlerin psikolojik sağlamlıkları ve iş doyumlarının mesleki tükenmişlik düzeylerine etkisi: Mardin ili Örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Grint, K. (1998).** *The Sociology of Work*. USA: Blackwell Publishing.
- Gustafsson, H., Skoog, T., Davis, P., Kenttä, G., & Haberl, P. (2015).** Burnout in athletes: a systematic review. *Sport Psychology*, 29(3), 159-169. doi:10.1080/1750984X.2015.1009134
- Güneş, C. (2016).** *Engelli sporcularla çalışan antrenörlerin mesleki yeterliliklerinin tükenmişlik ve iş doyumuna düzeylerine etkisinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Kahramanmaraş.
- Güneş, İ., Bayraktaroğlu, S. ve Kutanis, R. Ö. (2009).** Çalışanların örgütsel bağlılık ve tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişki: bir devlet üniversitesi örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(3), 481-497.
- Güneş, M. (2016).** Engelli sporcularla çalışan antrenörlerin mesleki tükenmişlik ve iş tatmini. *Engelliler Araştırma Dergisi*, 9(4), 123-137.
- Gürbüz, Y. (2008).** Kars ilinde görevli okul öncesi öğretmenlerinin iş tatmin ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*.
- Hakanen, J. J., Bakker, A. B., & Schaufeli, W. B. (2006).** Burnout and work engagement among teachers. *Journal of School Psychology*, 43(6), 495-513. https://doi.org/10.1016/j.jsp.2005.11.001
- Hassmén, P., Koivula, N., & Uutela, A. (2000).** Physical exercise and psychological well-being: A population study in Finland. *Preventive Medicine*, 30(1), 17-25. https://doi.org/10.1006/pmed.1999.0597
- Herzberg, F. (1966).** *Work and the nature of man*. Cleveland: World Publishing Company.
- Heuven, E. ve Bakker, A. B. (2008).** Emotional dissonance and burnout among cabin attendants: The moderating role of emotional intelligence. *Aviation Psychology and Applied Human Factors*, 14(1), 53-61. https://doi.org/10.1002/job.465
- Inaba, K., Hochi, Y., Iwaasa, T., & Mizuno, M. (2021).** Relationships between the psychological safety, job resources, and work engagement of fitness club employees. *Juntendo Medical Journal*, 67(4), 360-366.
- İstanbul: Türkmen Yayınları.

- İştar Işıklı, E. ve Arslan, T. (2018).** Sağlık alanında tükenmişliği konu alan lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesi: 2000-2017 yılları. *Di-yalektolog*, (17).
- Journal of Vocational Behavior*, 10(2), 212-220.
- Kale F. (2017).** *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumu ve tükenmişlik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Niğde.
- Kale, R. (2007).** *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumu ve tükenmişlik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.*
- Kalkan, F. (2020).** Öğretmenlerin öz yeterlik inançları ve iş doyumu düzeyleri arasındaki ilişki: Bir meta analiz çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 45(204).
- Kalleberg, A. L. ve Marsden, P. V. (2013).** Changing work values in the United States, 1973-2006. *Social Science Research*, 42(2), 255-270. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2012.09.005>
- Karaaslan, İ. (2020).** *Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik, iş doyumu ve yaşam doyumlarının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gedik Üniversitesi, Sağlık. Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Karaaslan, İ., Uslu, T. ve Esen, S. (2020).** *Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik, iş doyumu ve yaşam doyumlarının incelenmesi. Journal of Health and Sport Sciences*, 3(1), 7-18.
- Karababa, B. ve Kurudirek, M. A. (2022).** Spor bilimleri fakültelelerinde görev yapan akademik personellerin psikolojik sermayeleri ile iş stresi ilişkilerinin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 24(1), 29-36.
- Karaca, B. ve Balcı, V. (2011).** İlköğretim ve ortaöğretim beden eğitimi öğretmenlerinin iş tatmini üzerine ampirik bir çalışma. *SPORMET-RE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(1), 33-40.
- Karacaoğlu, K. ve Çetin, İ. (2015).** İş yükü ve rol belirsizliğinin çalışanların tükenmişlik düzeyleri üzerine etkisi: afad örneği. *Neveşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 5(1), 46-69.
- Karakullukçu, A. (2013).** *İnsan kaynakları yönetiminde iş doyumu: spor toto teşkilatı başkanlığı örneği* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Karakullukçu, M. (2020).** Spor sektöründe yeni kariyer fırsatları. *Spor ve Ekonomi Dergisi*, 5(3), 78-89.
- Karakuş, K. (2020).** *Spor yöneticilerinin stratejik liderlik özellikleri ile çalışanların iş doyumu arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

- Karataş, Ö. (2009).** *Hentbol basketbol voleybol klasman hakemlerinin iş doyumunu düzeylerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Elazığ Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Elazığ.
- Karatepe, O. M., & Uludağ, O. (2008).** Affectivity, conflicts in the work–family interface, and hotel employee outcomes. *International Journal of Hospitality Management*, 27(1), 30-41. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2007.07.001>
- karşılaştırılması* (Yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Kırıkkale.
- Kaya, T. (2018).** *Rehber öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kaygusuz, Ş. (2018).** *İstanbul ili avrupa yakası fitness antrenörlerinin tükenmişlik duygu durumu, stresle başa çıkma tarzları ile yardım arama tutumlarının incelenmesi* (Bilim uzmanlığı tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Kocaeli.
- Kayım, N. (2018).** Herzberg'in çift-faktör teorisi bağlamında motivasyon: Şeytan Marka Giyer filmi. *Nosyon: Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi*, (1), 31-45.
- Kerr, J. H. ve Goss, J. D. (1996).** Emotional control in competitive sport: A psychophysiological case study. *The Sport Psychologist*, 10(2), 175-190.
- Kılınç P. (2012).** *Gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğünde çalışan antrenörlerin iş doyumunun belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Kızıldaş, E. (2017).** *Kültürel değerlere göre karanlık lider algısının çalışan iş performansı etkisi üzerine bir araştırma* (Yüksek lisans tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Knight, C. ve Harwood, C.G. (2009).** Parent-initiated motivational climate and the development of perfectionism in youth sport: a longitudinal investigation. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 31(3), 294-320.
- Koç, E. (2019).** *Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü çalışanlarının iş doyumunu ile paternalist liderlik arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Koçak, E. ve Tunç, B. (2020).** İş doyumunu ve çalışma yaşamında yalnızlık: Mersin Üniversitesi idari çalışanlarına ilişkin bir araştırma. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(4), 2092-2112.
- Korabik, K. ve Rosin, H. M. (1995).** Atypical work schedules and stress: The moderating effects of social support. *Human Relations*, 48(12), 1451-1479. <https://doi.org/10.1177/001872679504801204>

- Koustelios, A., Tsigilis, N. (2005).** Relationship between burnout and job satisfaction among physical education teachers: A multivariate approach. *European Physical Education Review*, (11), 189-203.
- Köhler, L. S. (2021).** Job satisfaction and corporate fitness managers: an organizational behavior approach to sport management. *Journal Of Sport Management*, 2(2), 100-105.
- Kroupis, I., Kouli, O. Kourtessis, T. (2019).** Physical education teacher's job satisfaction and burnout levels in relation to school's sport facilities. *International Journal of Instruction*, 12(4), 579-592.
- Kusan, M. ve Mumcu, H. E. (2021).** Examining the job performances of physical education and sports teachers regarding the physical activity levels and individual variables. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 6(14), 1806-1831.
- Kusan, O., Mumcu, H. E., Çeviker, A. ve Zambak, Ö. (2020).** Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Diğer Branş Öğretmenlerinin Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Kütahya İli Örneği). *Journal Of Rol Sport Sciences*, 1(1), 74-83.
- Kurudirek, A.M. (2014).** Örgütsel adalet algısı ve iş doyumunu ilişkisi (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Erzurum.
- Kurudirek, M. (2014).** Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğü çalışanlarının örgütsel adalet algısı ve iş tatmini üzerine bir araştırma. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*.
- Küçük, S. (2014).** Sağlık çalışanlarında iş doyumunu ve iş doyumunu etkileyen stres faktörleri (akdeniz üniversitesi hastanesi laboratuvar teknikerleri örneği) (Yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Lee, Y.H. ve Chelladurai, P. (2017).** Emotional intelligence, emotional labor, coach burnout, job satisfaction, and turnover intention in sport leadership. *European Sport Management Quarterly*, 18(4), 393-412.
- Locke, E. A. (1976).** The nature and causes of job satisfaction. In Dunnette, M. D. (Ed.), *Handbook of industrial and organizational psychology* (pp. 1297-1349). Rand McNally.
- Maslach, C., & Jackson, S. E. (1981).** The measurement of experienced burnout. *Journal of Occupational Behavior*, 2(2), 99-113. <https://doi.org/10.1002/job.4030020205>
- Maslach, C., & Leiter, M. P. (2016).** Burnout. In G. Fink (Ed.), *Stress: Concepts, cognition, emotion, and behavior* (pp. 351-357). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-800951-2.00044-3>

- Mercanlioğlu, Ç. (2012).** Örgütlerde performans yönetimi ile işgörenlerin motivasyonu arasındaki ilişki. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 41-52.
- Mitchell, S., Mitchell, S. A., Oslin, J. ve Griffin, L. L. (2020).** Teaching sport concepts and skills: A tactical games approach. Human Kinetics Publishers.
- Mumcu, L. (2014).** *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumu ve tükenmişlik düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Trabzon.
- Ng, T.W. ve Feldman, D.C. (2010).** The relationships of age with job attitudes: A meta-analysis. *Personnel Psychology*, 63(3), 677-718. <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.2010.01184.x>
- Noblet, A. J., & Gifford, S. M. (2002).** The sources of stress experienced by professional Australian footballers. *Journal of Applied Sport Psychology*, 14(1), 1-13. doi:10.1080/10413200209339007
- Orhan, E. B. (2014).** Liderlik algısının iş tatmini üzerine etkileri; firat üniversitesi örnek çalışması. *Firat Üniversitesi Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 3(2), 249-276.
- Orhaner Gündüz, G. (2016).** *Banka çalışanlarında iş doyumu ve iş doyumunun örgütsel bağlılığa etkisi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Özer, B. (2019).** *Spor İstanbul Genel Müdürlüğüne bağlı spor tesislerindeki yöneticilerin tükenmişlik düzeylerinin iş doyum düzeylerine etkisi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Öztürk, Y. E. (2020).** A theoretical review of burnout syndrome and perspectives on burnout models. *Bussecon Review of Social Sciences* (2687-2285), 2(4), 26- 35.
- Parvin, M. M. ve Kabir, M.M.N. (2011).** Factors affecting employee job satisfaction of pharmaceutical sector. *Australian Journal of Business and Management Research*, 1(9), 113-123.
- Patten, M. L. ve Newhart, M. (2017).** Understanding research methods: An overview of the essentials. Routledge.
- Peker, R. (2002).** İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin mesleki tükenmişliklerine etki eden faktörler. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 305-318.
- Pereira, D., Leitão, J., & Ramos, L. (2022).** Burnout and quality of work life among municipal workers: do motivating and economic factors play a mediating role?. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(20), 13035.

- Polat, S. (2006).** *Spor işletmeleri çalışanlarında tükenmişlik durumu araştırması* (Yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Elazığ.
- Polat, S., Ramazanoğlu, F. ve Bahçeci, B. (2007).** Eğitim ve gelir durumlarına göre spor işletmeleri çalışanlarının tükenmişlik durumlarının araştırılması. *Doğu Bölgesi Araştırmaları*, 5(2), 97-101.
- Purvanova, R. K., & Muros, J. P. (2010).** Gender differences in burnout: A meta-analysis. *Journal of Vocational Behavior*, 77(2), 168-185. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2010.04.006>
- Raedeke, T. D., & Smith, A. L. (2001).** Development and preliminary validation of an athlete burnout measure. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 23(4), 281-306.
- Ramazanoğlu, C. (2007).** Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü çalışanlarının iş tatmini ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*.
- Ramazanoğlu, F. (2006).** Gençlik ve spor taşra teşkilatı çalışanlarında iş doyumu. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 291-299.
- Reche, C., De Francisco, C., Martinez-Rodriguez, A. ve Ros-Martinez, A. (2018).** Relationship among sociodemographic and sport variables, exercise dependence, and burnout: a preliminary study in athletes. *Anales de Psicología*, 34(2), 398-404.
- Robinson, L., & Palmer, D. (2011).** *Managing sport: Social and cultural perspectives*. London: Routledge.
- Rotstein, S., Hudaib, A. R., Facey, A. ve Kulkarni, J. (2019).** Psychiatrist burnout: a meta-analysis of Maslach Burnout Inventory means. *Australasian Psychiatry*, 27(3), 249-254.
- Rus, M., Sandu, M. L. ve Banariu, M. G. (2016).** Burnout syndrome at the employees in public institutions. *Romanian Journal Of Experimental Applied Psychology*, 7(1), 201-206.
- Samadov, S. (2006).** *İş doyumu ve örgütsel bağlılık: özel sektörde bir uygulama* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Schaufeli, W. B., & Bakker, A. B. (2004).** Job demands, job resources, and their relationship with burnout and engagement: A multi-sample study. *Journal of Organizational Behavior*, 25(3), 293-315. <https://doi.org/10.1002/job.248>
- Schaufeli, W. B., & Taris, T. W. (2014).** A critical review of the Job Demands-Resources Model: Implications for improving work and health. In Bauer, G., & Hämmig, O. (Eds.), *Bridging occupational*,

- organizational and public health* (pp. 43-68). Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-007-5640-3_4
- Schneider, M., & Graham, D. J. (2009).** Personality, physical fitness, and affective response to exercise among adolescents. *Psychology of Sport and Exercise*, 10(3), 279-286. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2008.09.005>
- Schwab, R.L. ve Heneman, H.G. (1977).** Age and satisfaction with dimensions of work. *Journal of Vocational Behavior*, 10(2), 212-220.
- Smith, R.E. ve Smoll, F.L. (1990).** Sport performance anxiety and the role of coach and athlete burnout. *Journal of Applied Sport Psychology*, 2(1), 41-58. doi:10.1080/10413209008406421
- Soyer, F., Can, Y., Kale, F. (2009).** Beden eğitimi öğretmenlerinin iş tatmini ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3). ss. 87-88.
- Sürgevil Dalkılıç, O. (2014).** Çalışma Hayatında Tükenmişlik Sendromu Tükenmişlikle Mücadele Teknikleri (Cilt 2. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.
- Şahin, A. R. (2020).** *Eğitim kurumlarında örgüt kültürü ve iş doyumunu arasındaki ilişki* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü). Uşak Üniversitesi.
- Şeker, S.E. (2014).** Bilişim Sistemleri ve Eşitlik Teorisi (Equity Theory). *Ybs Ansiklopedi*, 1(2), 22-25.
- Şencan, N. S., Aydınhan, B. ve Yeğenoğlu, S. (2017).** *Türk ilaç sanayinde çalışan yöneticilerin örgütsel bağlılık ve iş doyumlarına yönelik bir araştırma*. *Gazi İktisat ve İşletme Dergisi*, 3(2), 117-148.
- Tamer, K. (2018).** Sporda meslekleşme ve istihdam. *Anadolu Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 12-20.
- Taris, T.W. ve Schaufeli, W.B. (2019).** The job demands-resources model. In D. A. Major & R. Burke (Eds.), *Handbook of Work-Life Integration among Professionals* (pp. 25-40). Edward Elgar Publishing.
- Tekin, G. ve Görgülü, B. (2018).** Clayton Alderfer'in Erg Teorisi ve çalışanların iş tatmini. *Social Sciences Studies Journal*.
- Tuna, M. ve Zafer, Ç. (2013).** Ankara'da görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. *Pamukkale Journal Of Sport Sciences*, 4(2), 60-78.
- Türkçapar, Ü. (2012).** Beden eğitimi öğretmenlerinin farklı değişkenler üzerinden iş doyumunu düzeylerinin incelenmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu GE-FAD/GUJGED*, 32(2), 331-346.

- Ulusoy, T., Esmer, Y. ve Dayı, F. (2019).** Spor işletmelerinde nakit yönetimi: Bist’de bir uygulama. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(2), 1889-1905.
- Ünsal, P. ve Türetgen, İ.Ö. (2005).** Bir iş doyumu ölçeği geliştirme çalışması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Dergisi*, (51), 43-55.
- Yapıcıoğlu, G. (2019).** *Sağlık çalışanlarında motivasyonla bağlantılı iş verimliliği düzeyinin ölçülmesi ve motivasyonu etkileyen faktörler* (Master’s thesis, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Yerlisu, T. (2006).** Profesyonel futbol takımlarında görev yapan antrenörlerin iş doyum düzeylerinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (Gazi BESBD)*, 1(4), 43-55.
- Yerlisu, T. ve Çelenk, B. (2008).** Liglerde görev yapan voleybol antrenörlerinin iş doyum düzeylerinin değerlendirilmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 87-93.
- Yıldırım, A., Uluöz, E., Dinç, F. Z., Abakay, U. (2018).** Hokey hakemlerinin iş doyumu ile mesleki tükenmişlik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Malatya İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (İÜBESBD)*, 5(2), 67-85.
- Yürür, S. ve Ünlü, A. G. O. (2011).** Duygusal emek, duygusal tükenme ve işten ayrılma niyeti ilişkisi. *ISGUC The Journal of Industrial Relations and Human Resources*,13(2).